

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetés helyben és vidéken.

Egy óra 4000 korona. Három óra 12.000 K.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300

Jászi Oszkár fondorlatai a magyar talpraállítás ellen.

Newyork, okt. 24.

Jászi Oszkár a Newyork Times októberi 8-iki számában Apponyi amerikai útjával kapcsolatban nyilatkozatot tett, amelynek az volt a lényege, hogy Amerika ne adjon egy fillért kölcst sem Magyarországnak, mert ott nincs általános választójog. Különösen ne juttasson kölcsönt Magyarországnak Apponyi útján, mert Apponyi a Habsburgok agynöke és a pénz a Habsburg monarchia feláramasztására fogja fordítani.

Apponyi válaszul Jászi nyilatkozatára az alábbi levelet írta a Newyork Times szerkesztőjéhez:

Jászi professzor burkolt formában megfogalmazta amerikai utamat azzal a nyílt szándékkal, hogy sikertelenné tegye azt. Amit mond, lényegileg ezt jelenti:

Személyileg nem vagyok rossz ember, de ne vegyék komolyan, mert a feudalizmust, az elmuljt idők dolgait képviseli.

Egy idejeleg azonban könyvtelen bevallani, hogy szilárdan sikerült szembeszállnom az erőszakos reakció eszelekedeteivel.

Kénytelen bevallani, hogy nem voltam ellensége az általános szavazati jognak, sőt még beszédekben is mondtam ennek érdekében. Hozzátehettem volna ehhez azt, hogy azért vállaltam kormánytisztviselést, hogy keresztül vigyem és leköszöntem ami kor mesterkelni kezdtek körülöttem és hozzatehettem volna azt is, hogy az én országomban engem mindenki a demokratikus haladás képviselőinek tekint és ennek folytán a nem kommunista szocialisták, a radikális demokráciák bizalmának is örvendek. Igaz az, hogy a demokraciát az alkotmányos monarchia formája alatt akarom éppen úgy, mint ahogy Lolyd George teszi azt Angliában. Igaz, hogy nem azonosítom ezt a csöcselék uralkodással, amelynek formáját felvettem akkor, amikor Jászi fajtája a legeredménytelenebb és legtriviálabb forradalom után hatalomra jutott.

Mind ez lenyegtelen. Had lenne örömet ez az ember abban, hogy amikor egy honfitársa vállalkozik egy misszióra annak az országnak érdekében, amelyhez mindketten tartozunk, megtámadja azt és legazolja törekvéseit amennyire csak tudja.

Magyarországnak szüksége van erre a kölcsönre, hogy megmeneküljön a pénzügyi katasztrófától. Az úgy jól halad előre és íme most megjelennek a porondon egyes magyarok, akik akciót indítanak annak sikere ellen, vagyis az ország ellen, csak azért, mert annak mai alkotmánya az ő helyeslésükkel nem találkozik.

Ezt a tényt az én egyéniségem teljes igazolásának tekintem Jászi támadásaija szemben, mert világos teszi, hogy nem lehet semmi közös közté és egy olyan ember, vagy olyan csoport között, amelynek hazafiús jelkijismerete megengedi azt, hogy ilyenre vetemedjék. Hozzá kell tennem, hogy amerikai turném semmiféle kapcsolatban nincs nem a magyar kölcsönrel, sem a kormány- nak egyéb ügyeivel.

Az új lakásrendelet tárgyalása.

Vass József népjóléti miniszter megírta a lakásrendeletet. A drágasági bizottság ma megkezdte és holnap folytatja a tárgyalást.

Budapest, okt. 24.

A drágaság és a lakásügy tárgyalására kiküldött külön parlamenti bizottság ma délután 5 órakor Heinrich Ferenc elnökletével ülést tartott, amelyen megjelent Vass József népjóléti miniszter is és a bizottságnak majdnem minden tagja.

Az ülés megnyitja a utján Heinrich Ferenc elnök bejelentette, hogy a bizottság a kormány felhívására hívta össze a lakásrendelet tárgyalása végett.

Farkas István hivatkozik a bizottság ma délutáni határozatára. A hozott határozat figyelembe nem vete a parlamentaris önkényesség.

Vass József népjóléti miniszter kijelenté, hogy a lakáskérdés megoldása nem politikai kérdés. A bizottság határozata nem befolyasolhatja a kormányt. A bizottság nem volt abban a helyzetben, hogy határozata terjedését áttekinthette volna. Kéri a bizottságot, hogy a fontos kérdéssel foglalkozzon, hallgassa meg az előterjesztést és tárgyalja a rendelt terjedését.

Rakovszky István kifogásolja, hogy a rendelet tervezetét csak a mai ülés előtt osztották ki és így a tagoknak nem volt módjában azt tanulmányozni. A bizottság multkorai határozatának az volt az alapja, hogy a közönséget alkalmatlan időben megovják újabb megterheléstől. Hivatkozik arra, hogy a fővárosnak is ez az álláspontja. A bizottság által hozott határozathoz ragaszkodik. Az értekezletről jelentést kell tenni a Háznak és annak kell a kérdést tárgyalni. Indítványozza a tárgyalás felfüggesztését.

Peyer Károly a teherviselőképesség szerint kell elbírálni ezt a kérdést. Legalább a tervezet tanulmányozására adjanak módot.

Vass József népjóléti miniszter kijelenté, hogy a hozott bizottsági határozat Ház elé vitelének nincs akadálya, azonban a mai viat nem lehet bezárni. Igaz, hogy a rendelet tervezetét csak ma osztották ki, de annak tartalma közismert. A rendelet tárgyalásakor a korona 0.23-21 centimes volt és a rendelet megjelenéséig a korona már esett. A közüzemi költség 1923. augusztusában az alapból 40-48 szorosára emelkedett. Október 24-én pedig a helyzet az volt, hogy november 1-én a háztulajdonosoknak 50-szoros házbért kellene kapniuk, viszont tisztár a vízdíj cimen fizetni kellene az alapházbér 65-szörösét. Ezenkívül terhel a háztulajdonost a kéményseprés, a lépcsőház világítás, szemétkihordás. A főváros szakembereivel a lakók és háziurak érdekeltségével és érdeknélküli szakemberekkel folytatott tárgyalások után megállapították, hogy a közüzemi költségek által kiteszi az alapból 120-szorosát. Ezt tehát bele kell kalkulálni az emelésbe. A háziuraknak továbbá lehetőleg meg kell hagyni azt a házbért, amennyit nekik a rendelet eddig juttatott, mert hiszen a tartozás is az ő kötelességük. Miután 0.21-es korona mellett 40-

szoros bért állapítottunk meg a háziurak részére, 0.03 korona mellett meg kellene szorozni az eddigi bért hatszor. Ehhez hozzáadva a közüzemi költséget 11-12-szeresére kellene emelni a bért. A kormány minden körülményt mérlegelve határozott az alapból 360-szoros mellett. Bérémeletről tehát tárgyilagosan beszélve ennél a számitással nem lehet szólni. Bérémeles a rendeletben csak ott van, hogy negyedévenként 20 százalékos emelést ad a rendelet, de ezen az uton már régen el kellett volna indulnunk, mert sem nemzeti, sem társadalmi szempontból nem kívánatos, hogy a háztulajdonok más kezekbe menjenek át. A 20 százalékos emelés célja az, hogy ezt a kérdést véglegesen rendezzük, mert a felszabadítás percében beálló különbséget át kell hidalni. A béreket, lakásoknál 1926-ig, boltoknál 1925-ig az aranyaritás 50 százaléka akarjuk emelni. A rendelet lehetővé teszi a részletfizetést. A tisztviselők novemberben csak a korábbi rendelet szerinti bért fizetik, de decemberben megkapják a különbözést és ezt tartoznak azután megfizetni.

Rassay Károly elismeri, hogy az exposé alapos. Meggyőző erővel hatott rá, de a statisztikai adatokat nem tudja ellenőrizni. Adjon a kormány módot arra, hogy le lehessen tárgyalni a rendeletet.

Ugron Gábor: A lakáskérdést törvényhozásilag kell rendezni. Számít arra, hogy a kormány módot nyújt a rendelet alaposabb letárgyalására. A bérémeles időpontját veszedelmesnek tartja, amikor ekkoroldi kölcsön előtt állunk. A rendelet a korona romlását idézheti elő. A kereseti le-

hetőségek soha sem voltak olyan rosszak, mint éppen jelenleg.

Szabó Imre azt állítja, hogy a rendelet eredménye katasztrófális lesz. A legutóbbi lakbérémeles óta a munkások legfeljebb 2-3-szorosára emelkedtek. Nem zarkózik el milyeny emelés elől, de bizonyos átmeneti időt két.

Vass József népjóléti miniszter azt a kérdést vet fel, hogyha májusig nem nyulnának ehhez a kérdéshez, mikép bírhatnák rá a háztulajdonosokat, hogy májusig még ök viseljék a közüzemi díjakat. A tárgyalás átnyulik holnapra, tehát van mód a kérdés alapos tanulmányozására.

Szabó József hozzájárul ahhoz, hogy a tárgyalást holnapra halasztassák el.

Bíró Pál hivatkozik a viszonyoknak alapvetően pesszimista beállitása ellen.

A drágaság a munkások életviszonyában nem okozott súlyosdést, mert amíg ez évben az élet drágulása 1400-szoros, a gépiparban a munkabérek 1470-szeresükre emelkedtek. A bányáiparban még jobb a helyzet.

Csontos Imre a vidék szempontjából követeli a megkötöttség megszüntetését, mert csak így lesz építkezés a vidéken. A gazdak most kiszorultak a tanyákra, a lakók pedig alacsony bért fizetnek és így nem gondoskodnak a maguk számára lakásról.

Miután a tárgyalásra szánt idő lejárt, Heinrich Ferenc elnök a tárgyalás folytatását holnap délután 6 órára halasztotta.

November elsején drágább lesz a vasut.

A Máv. igazgatóság elhatározta, hogy egy a személyi, mint az árudíjzabást november elsejétől felemeli. Az emelés mérvét a Hivatalos Vasúti Közlöny rendkívüli száma fogja közölni. A tömegáruknál 10 százalékkal kevesebb lesz az emelés. A buza

árudíjzabása 5 százalékkal lesz alacsonyabb.

A Máv.-val együtt november elsején az összes hazai vasutak hasonló aránytan emelik a személy és árudíjzabást.

A nemzetgyűlést november tizenharmadikára hívják össze.

A kormánypart tegnap délután részleteiben elfogadta a földbirtok reform végrehajtásáról szóló törvény javaslatot. Arra a kérdésre, hogy a földművelésügyi miniszter novellája mikor kerül a nemzetgyűlés illetékes bizottsága elé, Neubauer Ferenc, a törvényjavaslat előadója így nyilatkozott:

Eredetileg mára vártuk a törvényjavaslat részletes vitájának befejezését. Most kb. két heti szünetet tartunk, úgy, hogy a nemzetgyűlés bizottságai elé a Mindszentek napját követő héten, előreláthatólag november 6-án kerül a birtoknovella. A Ház

öt bizottsága együttesen tárgyalja a törvényjavaslatot az országház delegációs termében.

Neubauer Ferenc előadó arra számít hogy a birtoknovella bizottsági vitája közel egy hétig fog tartani. Ellen a vitában előreláthatólag részt vesz a nemzetgyűlési képviselők legnagyobb része, úgy, hogy ezalatt az idő alatt a Ház aligha lesz összehívható.

A kormány erre való tekintettel úgy tervezi, hogy a nemzetgyűlést november 13-ára, keddre hivatja össze.

Uzsorabíraskodási ankét az igazságügy-miniszteriumban

Az igazságügy-miniszteriumban Nagy Emil emoklaté alatt délután ül össze az új ügyész utasítás tervezetnek megvitására összehívott uzsorabíraskodási ankét.

A feketeingesek forradalmának évfordulója.

Róma, okt. 24. Mussolini miniszterelnök a feketeingesek forradalmának első évfordulója alkalmával fel fogja keresni azokat az olasz városokat, amelyek a forradalomban fontos szerepet játszottak. A sorozatos ünnepek első pontja Róma lesz, ahol október 31-én kezdődnek az ünnepek.

Felmentett plébános.

Porubszky Géza keméni plébános ellen a cseh hatóságok államellenesség vádjával emelték a vádat, mert két évvel ezelőtt közösi hangszerelesei útján azt a kijelentést tette, hogy Szent István királyjal meg fogják védelmezni magyar fiainkat, hazánkat és nemzetünket.

A beidézett keméni magyarok tagadták, hogy a plébános említett kijelentést használta volna, viszont a korona tanács súlyos adatokat tártak fel Porubszky viselkedéséről. A bíróság a plébánost felmentette.

A Máv. műhely vasárnapi Levente-avató és sportünnepélye.

A Máv. vasárnapi Levente-avató ünnepély és sportünnepély márt az érdeklődés város és megyésége fokozódik.

Az ünnepély sorrendje a következő:

Délután 1 óra 30 perckor az ifjúsági egyesületek gyülekezése a Dózsai sportpályán.

2 óra 30 perckor felvonulás a Máv. kintinó zenéjével.

2 óra 45 perckor Himnusz, játsza a zenekar Levente-k fogadalmi tétel. Nemzeti himnusz, ennek a Máv. műhely kintinó adja.

3 órakor az összes egyesületek közös svédorna gyakorlatai.

3 óra 15 perckor a Máv. műhely csapatának külső svéd gyakorlatai.

3 óra 30 perctől 4 óra 30 perckor atlétikai verseny.

4 óra 30 perckor díjkiosztás. Szózat.

Már már jeleztük, kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a Máv. műhelyek dísztermében lesz megtartva.

Jegyek elővetelben Méliusz és Antalfy könyvkereskedésében dr. Szatmáry Ábra Szent-Anna utcai Gyógyszertárban kaphatók. Páholy 6000 K. korzo 1500 K. uló 1000 K. álló 400 K.

A kis antant Magyarországot értekezletre hívja.

Bécs, okt. 24. Bukarestből jelentik, hogy a kisantant legközelebbi konferenciája Bukarestben lesz és arra meghívják Ausztria, Magyarország, Bulgária és Lengyelország képviselőit, hogy tisztázzák a kisantant és Magyarország viszonyát.

A kisantant hajlandó Magyarországot kölcsönre segíteni, de csak ha a magyar kormány újabb fogadalmával kötelezettséget vállal a trianoni szerződés tiszteséges betartására.

Az új lakásrendelet.

Ma adták ki a tervezetet.

Budapest, okt. 24. A nemzetgyűlés drágasági bizottságának tagjai között ma osztották szét a lakásrendelet módosításáról szóló tervezetet.

A tervezet kimondja, hogy november hó első napjától kezdődő béreynegyedre anélkül, hogy külön béremelésre volna szükség.

A bérlő az eddig fizetett tiszta bér kétszeresét köteles fizetni és 1923. évi november hó első napján az esedékessé váló bért a bérjogosult három egyenlő havi részletben minden hó 5-ik napjáig megfizetni. A novemberi béreynegyedre követő minden további béreynegyedre a tulajdonos az előző béreynegyedben fizetett tiszta bérnek 20 százalékkal fokozatosan emelhet mindaddig, amíg az illető lakás bére az 1917. évi november hó első napján érvényesen kikötve volt, tiszta bérnek a béremelés idején volt arányértékét el nem éri.

Ha a korona értéke a jelen rendelet hatálya lépése után esőkkene, az érték esökkenést követő béreynegyedre a bérlő külön béremelés nélkül is köteles olyan béreynegyedben fizetni, amely az előző béreynegyedben fizetett béreynegyednek és az azután számított 20 százalékos emelésnek megfelel. A béremelést a bérlővel a rendes felmondásra megszabott határidő alatt közölni kell írásban. Ha a bérlő kijelenti, hogy a bért nem akarja megfizetni, a bérletet a béremelés közlésétől számított 8 nap alatt a következő évre nyílt írásban felmondhatja.

Hogyha a bérlő a bérleti viszonyt fenntartani kívánja és a béremelés ellen annak jogossága vagy összege ellen van a kifogása erről a berbeadót 8 nap alatt érte

síteni és ugyanezen idő alatt a bíróságtól a bér megállapítást kérni köteles.

A kincstári házházonleselés tekintetében az 1923. évi 32. t. c. 9. szakaszában foglalt rendelkezések az irányadók. A kincstári haszonrészesedés fizetésének elmulasztása a bérbeadás elmulasztásának következményeit vonja maga után. A tulajdonos a rendes felmondási időre irítható indokolás nélküli felmondhat a bérletet, ha 1924. évi május hó első napján, vagy azután hat, vagy ennél több szobából áll lakása, 1924. november 1-ére ha 5 szobából, 1925. évi május hó 1-re ha 4 szobából, 1925. november 1-re ha 3 szobából, 1926. február 1-re 2 szobából és 1926. május 1-re ha 1 szobából áll lakása, 1924. augusztus 1-én a nem lakásra (roda, üzlet, raktár, stb.) céljaira használt helyiségek bérletét. Az indokolás nélkül felmondott lakás bérlője, ha sem a felmondást elfogadja, sem az egész lakás bérletét megünnem akarja, jogosult a felmondás közlésétől 8 nap alatt a felmondást csupán a lakás egy-egy részére kérni, míg a lakás másik részéről lemond. Ez esetben a bérben maradt lakásra eső lakbért az egész lakásra eső bérhez arányosan kell fizetni.

A ház lakói kapuzárás után személyenként 100, kapunyitáért tekintet nélkül a ki vagy beborstott személyek számára 10—12 óra között 100, éjféltől 200 koronát köteles fizetni.

Személygyűlésért és kihirdetésért a lakás első szobája után havi 500, minden további szoba után 300 koronát köteles a bérlő fizetni. A foglalkozásuk után éjjeli munkát végző egyének éjféli utáni kapunyitáért csak 100 koronát kötelesek fizetni. A rendelkezés nov. 1-én lép életbe.

A pénzügyminiszter kiküldöttje Debrecenben.

Az 1920—21. évi adók helyesbítése. Tárgyalás az érdekképviselők vezetőivel.

A Kereskedő Társulat és az Omkölökja által megindított mozgalom folytán tudvalevőleg dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Magoss György polgármester vezetésével Budapestre ment küldöttség ígéretet nyert, hogy a pénzügyminiszterium a sérelmes adókövetéseket felül vizsgálja.

A küldöttségnek tett ígéretet be is váltotta a miniszterium, mert már tegnap megérkezett dr. Csulak pénzügyi főtanácsos, a miniszterium kiküldöttje és a pénzügyigazgatóságra kérette az érdekképviselőket.

Réggel 9 órakor meg is jelentek a Kereskedelmi és Iparkamara, Ipar testület, Baross szövetség, Kereske-

dő Társulat, Omkölök, Kereskedelmi Csarnok és a gyáriparosok képviselői a pénzügyigazgatóságon, ahol Láncoz Gyula p. ü. igazgató és dr. Csulak miniszteri kiküldött jelenlétében dr. Kuthi Sándor ügyvéd fejeltte ki az érdekképviselők panaszait, konkrét adatokkal illusztrált meggyőző beszédben. A vita során felszóltak Nagy József, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, dr. Hegedűs Jenő, Kontsek Géza, dr. Dávid Géza, Zelinger Ede, Gábor igazgató dr. Ditzig, Jóna István, a Gazdasági egyesület elnöke és mások.

A vita során szóba kerültek az érdeklőségek nyomós panaszai, kivált a túl magas adóalap, a kisiparosok

tulzott adóztatása, a mérlegek melközése, a felszólamlási bizottságok működése, az összetörődött adók befizetésének nehézségei.

A pénzügyminiszterium kiküldöttje minden panaszra megtette észrevételét.

azok egy részét alaposnak találta s megállapodást kötött az érdekképviselőkkel a sérelmek sürgős orvoslására.

Mintegy Debrecenben több mint 7000 jövedelmi adót fizető lakik a teljes revízió súlyos és nehéz munkát róna a hatóságokra. Ezért azt javasolta, hogy

az érdekképviselők szedjék össze záros határidő alatt tagjaiktól az okiratokkal és bizonyítékokkal felszerelt panaszokat, azokat nyújtsák be a pénzügyigazgatósághoz, aki azokat soronkívül sürgősen felülvizsgálja s határozat előtt szükség esetén a feleket személyesen, vagy az érdekképviselők útján meghallgatja.

A kérelemnek a fizetésre nincs halasztó hatálya, azonban a pénzügyigazgatóság mindazoknak, akik a helyesbítést kéri külön kérvénnyel, feltétlenül megadja a halasztást befizetésre, természetesen a 10 százalékos bírság alól nem adhat felmentést, mert ezt a törvény rendeli. — Ha a kérelem sikeres, a bírság visszatérül.

A felülvizsgálás alkalmával súlyosnak talált adókövetéseket a pénzügyigazgatóság az 1922. és 23. évre módosíthatja, vagyis kisebb szorzószámokat alkalmaz. Természetesen, ha a felülvizsgálát alkalmával az találtatnék, hogy az 1922. vagy 23. évi eredeti szorzószámmal kiszámított adó alacsony, a panaszosnak fel is emelhetik az adóját s ez alól csak akkor mentesül, ha október 30-ig 60, illetve az év végéig határlékos 40 százalékos adót befizeti. Igéretet kapott az érdeklőség arra nézve is, hogy a még nem jönerős határozatok ellen beadott panaszok soronkívül terjeszthetnek fel a közigazgatási bírósághoz.

Az érdeklőség azon kérelmét, hogy a befizetések elhalasztásának nem teljesíthette a miniszter, mert idevonatkozólag törvény intézkedik. Valószínű azonban, hogy idevonatkozólag enyhítő törvényszakaszt fog benyújtani a miniszter a parlament összeülésekor.

A debreceni kereskedő és iparos társadalom, ha nem is ért el teljes sikert, de elérie, hogy a súlyosabb kifogás alá eső kereskedők orvosoltatnak rövid úton — összetartásával tehát kivívta jogos kívánságai érvényesítését.

Az érdekképviselők felhívással fordultak tagjaikhoz, hogy panaszukat sürgősen terjesszék be az illető testülethez írásban, kellően felszerelve. Eddig 150 panasz érkezett be, a bizottság 6—800 panasz beérkezésére számít.

Veszünk

használt varrógépeket és kerékpárokat magas áron!

Villanyfelszerelési anyagok, égők, szerelőknék, viszonteladónak nagybani áron:

Rosenberg és Hammer ógnól, Piac-utca 8.

Katz-telep 9. sz. 348 □-ül

házhely eladó
Értekezhetni ugyanott.

Veszünk:

mézot, mákot, diót, babot, bersót, lencsét stb. hüvelyeket és olajos magvakat. Mézhez kannákat és egyéb árukhoz szükséges osomogolási eszközöket a vásárolt árukhoz küldünk. Nagyobb tételek átvételéhez megbízottunkat leküldjük.

SPITZER ÉS FEKETE R.-T.

Budapest, IX. Lónyay-utca 36.

Telefon: József 72—80.

Sürgőnycim: Spitzék Budapest.

Ha nem merül fel váratlan konfliktus.

London, okt. 24. A The Nation című lap a következőket írja:

Beahlen István gróf magyar miniszterelnöknek a kisantant képviselőivel Genfben folytatott megbeszélésével sikerrel járunk. A jóvátételi bizottság felszólította a népszöveget, dolgozzon ki tervezetet Magyarország újjáépítésére. A jóvátételi bizottság még nem függesztette fel követeléseit Magyarországgal szemben. Ez a fontos lépés majd csak a népszöveg előterjesztése után történik meg. Nem kétséges azonban, hogy az utód államok néhány héten belül felfüggesztik, ha csak nem merül fel valamilyen váratlan konfliktus Magyarország és szomszédjai között. A magyar korona ezidőztől úgy aránylik az angoléhoz, mint egy a 80 ezerhez. Ez a körülmény magával hozza, hogy Magyarország a pénzügyi ellenőrzés kérdéskörében kevésbé fog kezesnek mutatkozni, míg Ausztria semmiféle ellenállást nem bír tanúsítani. Külföldi garanciákat, a melyeket az antant és más országok az osztrák kölcsön engedélyezésénél nyújtottak, ezáltal nem vettek tervbe.

A mai tőzsde.

A korona 0.305.

Tartottan alakult a tőzsde a mai nyitáskor, később azonban oly nagy mennyiségű áru került a piacra, hogy az összes értékek arányában nagyon kevés kivételtől eltekintve árcsökkenés állott be. A bécsi számlára történő eladások kimélyítették ezt az irányzatot és így általános hanyatlás lépett fel. A bécsi tőzsde lauha irányzata szintén hozzájárult a kedvezőtlenebb hangulat kialakulásához. Zárlat felé azonban az előbbi kurzusokra a spekuláció vevőként jelentkezett, ami jobb helyzetet teremtett a piacon, úgy hogy az árvesztések egy része megterült, sőt itt-ott árnyerés is mutatkozott. Néhány vezető érték kedvező irányzata jó hatást gyakorolt és így a piac végeredményben tartott maradt, anélkül, hogy az üzleti folyomány nagyobb árlejtések fordultak volna elő. A vezető értékek közül barátságosan tendált a Ganz Danub. és kedvező volt az áruk kialakulása a vaspiacra és néhány más értéknél. A köztpénz kissé megrágrult, kaszára 2 östörleád és 3 százalék között mozgott. Prom. pénz háromnegyed száztől és 1 százalék. Zárlatkor a hangulat barátságos, az irányzat tartózkodó, a forgalom csekély.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsde teljesen változatlan árak mellett csekély forgalom alakult ki. A hivatalos árfolyamok tegnaphoz képest teljesen változatlanok.

Ferencvárosi sertésjelentés: Nyíltvásári maradvány 440, érkezett 47, eladott 90.

Árak: Könyv 7400-8400, nehéz 8000-9400.

Zártvásáron nem volt üzlet.

Devizaközponi hivatalos árfolyamai
Liza 890-945, Belgrád dinár 236-50, Amsterdam hollandi forint 7530-970, Lilla 880-935. Többi változatlan.

Zürichi zárlat: Hollandia 218, Newyork 501 negyed, London 2523, Páris 225, Milánó 2495, Prága 1660, Budapest 205, Belgrád 677, Bukarest 265, Varsó 5, Bécs 78, Szófia 535, Berlin 100 millió márkáért 0.0080.

Előnyös árban készítenek mérték utáni ruhákat a legujabb divat szerint
MOSKOVITS BÉLA úri szabó,
Zugó-utca 8.

Románia hanyatlásáról tesz jelentést az angol kereskedelmi minisztérium.

London, okt. 24.

Az angol kereskedelmi minisztérium most tette köze az 1922-23 évről Románia gazdasági viszonyainak jelentését. **A jelentés megállapítja, hogy Romániában az elmúlt évben a gazdasági viszonyok javulása egyáltalán nem következett be, a leírás állandóan esik, a bankjegyforgalom hatalmasan emelkedik.** A jelentés egy része Erdélyben és

a Banátban uralkodó viszonyokkal foglalkozik és azt mondja, hogy az ottani viszonyok még rendezetlenebbek. A kereskedelmet és ipart Erdélyben és Banátban háromszor olyan magas adóval sújtják, mint a régi királyságban, mert úgy a régi magyar, mint az új román adókat beszedik. A jelentés végül statisztikai adatok alapján bizonyítja a román mezőgazdaság hanyatlását.

A kath. leányclub tisztújító közgyűlése. A diszgyűlés előkészítése.

Folyó hó 21-én, vasárnap délután tartotta a katolikus leányclub ezidei első gyűlését, a Szent-Imre-templomban megalapító és főtisztelő dr. Lindenberger János elnök vezetésével. A gyűlés előtárgya az új tisztviselő megválasztása volt.

Club-patronok: Szent-Királyi Tivadarné Ságly Lajosné, Mayerszky Mihályné, Szabó Sándorné.
Elnökök választották: Papler Imréné, ki eddig is fáradságot nem kímélve dolgozott a clubért.
Társelnökök: Kovács Mariska és Fazekas Pireksa.
Jegyző: Várady Gizella.
Titkár: Kovács Rózi.
Helyettes titkár: Huber Mária.
Pénztáros: Erdős Irénke.
Könyvtáros: Erdős Irénke.
Könyvtáros: Morvay Margit.
Levelező: Gelléri Annus.

A gyűlés egyik főpontját a 27-én délután 5 órakor tartandó club-disz-

gyűlés megbeszélése képezte. A diszgyűlésre Debrecenbe érkeztek főtisztelő Páter Badalik Bertalan püspök úr, a szociális missió társulat részéről Livia nővér és Elmann Anna, a leányclub központi vezetője. A katolikus nőegyletek nemzetközi szövetsége körlevele alapján csatlakozott a club is a világhétközi tartandó szentkölenc békeimához, hogy egyesült imáink szent erő-zakával próbáljuk az igealmas Istenről lecsodálni az elgyötört világra a krisztusi béke megváltó gondolatát. Az egyetemes szilárd és lehetséges alapot az emberiség újjászülésére és az igaz Isten országának megvalósítására. Szentkölenc október 24-én kezdődik bezárólag november 1-ig.

A club tervbe vette az irodalmi délutánok rendezését. Erről legközelebb hívebben.

Az elnökség.

A szeparatisták mozgalma meghiusult

Berlin, okt. 24. A szeparatisták mozgalma a lakosság körében készülő mind erősebb ellentállással találkozott, úgy hogy az Aachenből kiinduló mozgalom megállt, sőt súlyos vissza veretésben volt része. Aachenben majdnem valamennyi megszállt épület ismét német kézen van.

Mainzban a szakszervezetek és a politikai pártok elleni mozgalma folytán a kormányzat rövid megszakítás után működésben van. A város

nyugadt, az államcsíny kísérlet több ember életébe került. Wiesbadenben a szeparatisták a városházát meg megszállva tartják.

Mainz, okt. 24. Az itteni munkások szembeszálltak a rajnai köztársaság kiküldetésével. Teherszállító autómobilon körülbelül 300 szeparatista érkezett ide, de nyomban el is távoztak. **A lakosság ismétellen tiltakozott a köztársaság ellen, miközben lövöldözésre került a sor, amelyben több ember meghalt és megsebesült.**

Máthé János vízvezetési szerelőmester, készít vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési munkákat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fürdőberendezési tárgyak, ülőkadak, gázfürdő kályhák, 1000 lt. víztartályok. Telefon 3-21.

Magasárban veszek vastag tükrök, Sipkovits tükrőgyártás, üvegcsiszolás. Sziv 14-15. Telefon 356.

Tükrőgyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata, Sziv-utca 14-15. Telefon 3-56.

Szabó Kellékek, csipkék, szatagok, gyöngyök, ruhadíszek, himző és varró szelvények a legnagyobb választékban Benyáts Emil tőrtéri üzletében Tisza-palota.

Színház.

A Csokonai színház műsora:
Csütörtökön: Az ur szőlője. C) bérlet.

Pénteken: Tavasz, operett. D) bérlet.

Ma este a nagy sikert aratott francia vígjáték „Az ur szőlője” lesz megismételve a Csokonai színházban. Pénteken és szombaton Strauss József mulatságos, pompás zenéjű operettje a „Tavasz” kerül felújításra.

A novemberre esedékes bérlet-összegek és pedig ezúttal 5 előadásra — mai naptól a titkári irodában befizethetők.

Meteorban csütörtökön a Tizenegyedik, az utca fia Petrovichal. — Csak felnőtteknek. Előadások 6 és 9 órakor, csak két előadás. Jegyvétel.

Milyen időnk lesz?

Hazánkban rendkívül enyhe az időjárás, a reggeli hőmérséklet Soprontól Budapestig mindenütt 15, 16 fok, egyöbbsé is a hőmérséklet tegnap több helyen emelkedett. Eső csak a nyugati megyékben volt.

Főpogóznás: Enyhe idő várható esővel, később hőszűvés és oszínű.

Sport.

Magyar válogatott csapat a svédek ellen.

Budapest, okt. 24. Kiss Gyula szövetségi kapitány ma állította össze a svédek ellen szereplő magyar válogatott csapatot, amely a következők:

Kapus Fehér MAC, hátvédek: Mandi (MTK), Vogl (FTC), fedezetek: Kertész H (MTK), Orth (MTK), Blum (FTC), csatárok: Braun, Molnár (MTK), Spitz (NSC), Esisenhoffner (FTC), Solti (szegedi AC), tartalékok: Piri, Senkey, Furmann, Opata, Horváth 2.

Birkózás. Fölhívom az összes egyesületek birkózó szakosztályának elnökeit és előadóit, hogy ma este 8 órakor a kerületi előadó lakásán (Széchenyi-utca 23. I. em.) tartandó értekezleten megjelenjen, okvetlen szíveskedjenek. Bacsó Pál kerületi elnök.

7817-1923.

Pályázati hirdetmény

Püspökladány község képviselő-testülete által szervezett általános iparos tanonciskolánál a 33564-1893. K. M. számú rendelettel kiadott iparos tanonciskolai szervezetben megállapított igazgatói teendők ellátására, továbbá az ugyanezen szervezetben meghatározott tantárgyak tanítására pályázatot hirdetek. Úgy az igazgatói állás, mint a tanítói állások az előbb idézett szervezet 56. pontjának megfelelően a tanonciskolai bizottság által, később kitűzendő napon fognak 3 évre választás útján betöltetni.

A pályázati kérvényben előadandó, hogy a kérelem igazgatói, vagy tanítói állás elnyerésére vonatkozik-e és utóbbi esetben, mely tantárgyaknak, mely osztályokban való tanítására?

A hozzám bezárólag folyó hó 29-ig beadandó pályázati kérvényhez a képesítést, az ugyanevezett tanács közvélemény és idegen megszállás elatti magatartást, jelenlegi hivatást és eddigi működést igazoló okmányokat, továbbá erkölcsi bizonyítványt kell csatolni.

Az igazgatói teendők ellátása évi 160 kgr. buza, a tantárgyak tanítása amyszor évi 80 kgr. buza pénzértékével díjaztatik, ahány órát a tanító hetenkint adni köteles.

Ezen illetmény negyedévenként előre fizetendő azon buzaértékben, mely az esedékesség napján a budapesti áruárak középárának megfelelő. A fizetés a szolgálat megkezdésének napjától kezdődőleg fog folyósítani.

Püspökladány, 1923. október 22.

Nagy Sándor, községi főjegyző.

iparostanonciskolai bizottsági elnök.

6 millió korona az ára a Nyil-u. 56. sz. háznak!
Semmi más költség nincs reá!
A vétel a NAGY LAJOS irodában köthető meg, Veres-utca 9. szám.

NE DOBJA EL

ÜVEGJEIT, mert
Kőnívizes, illatszeres,
Brillantinós, szárvizes,
Bayrumos s egyéb fajta
dr. Szelényi Arpad vegyészgyára
Péterf. a-utca 46. jó árat fizet érte.

**Mi fog abból
kisülni,**

ha más kávépótlékkal való kísérletre oszabítottja magát?

Maradjon csak szépen az UHU kávé állandó vásárlója, mert erről már tudja és tapasztalhatta, hogy nagyrészt belga olkóriumagból termelt cikóriából készül, gyönyörű apróra van őrölve, szinte mint a szép osokoládé, ízénél és illatánál nem is lehet jobbat kívánni.

Társulnék

több millióval sertéshizlalda tulajdonossal, több évi gyakorlat és nagy tapasztalattal bírok. — **Cím a kiadóban**

Halló! Halló!

Próbálja meg!

Ingyen borotválkozhat majdnem Csapó-utca 62. szám alatt **BÖR FERENCZ** fodrász-üzletében. — **Ne tessék összetéveszteni,** mert a Gábor László bentes-üzlet mellett van.

Borotválás	200 K
„ fésüléssel	250 K
Hajvágás	600 K
Géppel	500 K
Szakálvágás	250 K
Géppel	200 K
Bábi nyírás	600 K
Féjboretválás	60 J K

Szíves pártfogást kére:
Bör Ferencz, fodrász.

Felöltök
Bundák,
Ruhák,
Kalapok

Eladó földek

14 kat. hold Alsójózsa alatt,
15 és fél hold tanyás birtok a Halápon.
40 hold tanyás birtok a Fanesikán.
Bővebbet **Bős-örményi László** ingatlanforg. iroda Miklós-u. 7.

Tanuló leány felvétetik cipőgyártáshoz, — Apaffy-u. 32. 1564

Elveszett kedden reggel fél 8 óra tájban a Fűvészkertr-utcán, — vagy a Piac-utcán a Nagytéplom előtt, — vagy a Csapó-utcán, vagy a Hadházi-uton, vagy a sámsoni köves uton egy kis fekete kézi fényképező gép. A megtalálót kerjük, szíveskedjék azt a rendőrséghez bevinni, hol illő jutalomban részesül. 1568

Kifutó fiú vagy leányt magas fizetéssel azonnal felvesz Almássy, Kossuth-u. 13. szám. 1572

Fiatall szakképzett házaspár vendéglőt per centra vagy megegyezésre keres Garai utca 6. szám. 1538

Bejárónó magános nőhöz felvétetik Kossuth 18. 1526

Deszkát használtat, hajópaddot nagyobb mennyiségben veszek. Paczelt, Püspöki palota. 1542

Könyvelésben járatos kisasszony irodában felvétetik. Ajánlatok a kiadóban „Szorgalmas” jellegre keretnek. 1528

Elveszett négy éves barna sovány koca hétfőn a serésvásáriban. A megtalálót vagy nyom ravezető illő jutalomban részesül a város istállójában. 1527

Elveszett kis fekete ölel hétfőn délután, becsületes megtaláló illő jutalomban részesül — Vilmos laktanya. 1536

Aranyat, ezüstöt, briliánt használt müfogak legmagasabb áron vásárol, óra és ékszer javításokat szakszerezőn eszközöl **Stassik és Blattner**, Csapó-utca 72. 104

Pesten vagy környékén lakó urt családhoz gyermek mellé, esetleg háziutendők elvégzésére job családból való fiatal asszony ezuton keres állást. Levelet „Tiszta, szorgalmas” je ligére a kiadóban. 1414

Egy jó megjelenésű kiszolgáló kisasszony felvétetik Balogh, cukrászda, Piac u. 9. 69

Tűzfű eladásához — nagy ismeretséggel rendelkező úgynököt keresek. Veres utca 22. sz. 1544

Sürgősen keresek — ügyvédi irodának is alkalmas butorozott szobát. Cím a kiadóban. 1543

Eladó ház

fűszerüzlettel, vendég lövel és 3 szobás lakással a **Józsan**. — Pince, istálló van. Területe 600 négyszögöl

Bővebbet **Bős-örményi László** ingatlanforgalmi irodájában. — **Miklós-utca 7. szám**

Egy kifutó leány felvétetik Hatvan-u. 2. sz. Vendéglőben. 1570

Varrónó, ki önállóan szabni tud, azutalban való munkára felvétetik. Schön Arthur, — Csapó-u. 4. 1566

Kifutó fiúk és leányok felvétetnek Hatvan- u. Divatházában. 1551

Jó forgalmu üzletmelhez főkevel, szakkeresetséggel rőfös társat keresek. Cím a kiadóban. 70

Jó cipész segéd állandó munkára felvétetik. Cím megtudható Csapó-utca 10. alatti kapubazár. 1554

Napszabó állandó munkára felvétetik — Neumann M. Piac u. 51 szám. 1561

Eladás

Forgalmas negyedik jömeneteli fűszer, élelmiszer üzlet eladó. Cím a kiadóban. 1465

39-41-es férfi cipő, jökarban levő eladó. Varga-utca 28. sz. utcai lakás. 1082

Rézagy, három rézes mádráccal eladó. Cím a kiadóban. 61081

Szoba, konyha butor elutazás miatt sürgősen eladó. Pacsirta-u. 46. udvarban. 1399

Eladó Homokkert — Tarsanyi Gusztáv 31. számú ház, elsőrendű szőlővel és gyümölcsösökkel. 1495

Egy jó állapotban levő használt női kabát olcsón eladó. — Varga-u. 28. 1519

Eladó házak 3-5 szobás lakásokkal, József kir. herceg, Miklós. — Fűvészkertr, Széchenyi, Darabos, Batthyány és más főbb utcákon. — Mátyé iroda, Széchenyi 55. 1511

Eladó ház fűszerüzlettel, trafikkal, korlátlan italméressel, beköltözhető lakással. Berbe is vehető, István ut 15. szám. 1505

90 magyar hold tanyás birtok eladó. Kunhegyesen, holdanként tíz mázsa búzáért. Hock iroda, Szentanna négy 60

Eladó 12 drb. hajlított tonettszék Boldogfalu u. 14. 1553

Tanyás birtok, 12 hold a Bánkon bérbérelt, Szent Anna-utca 6 emelet. 1461

Egy jökarban levő cserépkályha eladó. — Teleki u. 3. 1477

Eladó szőlő hajdubágyosi kertben egy hold jökarban levő szőlő. Értkeznit lehet Tóth Józsefnél Derecskén — Rakóczi ut 1343. 1541

Eladó c-aládi ház beköltözhető lakással. — Úgynök kizárva. Cím a kiadóban. 1540

Eladó két szép új festett ágy és két ócska ágy. Homok utca 138. 1534

Must, rizling édes 13 hektó olcsón eladó. Péterfia 52. 1571

Eladó használt káposztás hordó, eselőágy, üres ládák, Botlen-utca 31. pincében. 1569

Utazó bunda és lábszak eladó. Schön Arthur, Csapó-utca 4. 1565

Zongora, félúvid, kitünő karban levő, olcsón eladó. Vigkedvő 63. Értkeznit délután. 1563

Eladó az Ajtó u. 18. számú jökarban levő nagyterkű ház, beköltözhető 2 szoba, konyha, speiz, továbbá 1 utcai nagy szoba, villanyvilágítás, oriasi udvar, gazdák dírtak rendkívü alkalmas. Értkeznit lehet a helyszínen. 1548

Moslók van eladó. Úgynök egy tisztességes idősbb magatos asszony mosogatáshoz felvétetik. Löködy vendéglő. 1524

Egy jömeneteli borhelyzet a közel vidéken eladó. Komenció 8 mázsa rozs, 10 mázsa esővetengeri, 2 mázsa krumpli. Havi pénz kereset 300,000 korona. Cím a kiadóban. 1547

Vaskályha folytonzó eladó. Rakóczi u. 56. sz. 1546

Wertheimkassza hadmas számú eladó. **Villamos motor** tizennégy loerős, egész új eladó. Cím a kiadóban. 1533

Eladó családi ház, Tiszvárseli telep. **Első** utca 12. szám földdel együtt. 1475

Halápi állomás mellett kilenc és fél kat. hold fekete homok föld holdanként két és fél millióért eladó. Hock iroda Szent Anna utca 4. szám. 62

Eladók ruhaszekrények, szép gázlusterék melyek villanyra is átalakíthatók, továbbá gázvilágítási csövek. — Erdőkölthetnek Vár u. 8. délután 2 és 4 óra között. 1562

Eladó zongora. Egy kitünő gyártmányu tei jesen jökarban levő zongora eladó Cím a kiadóhivatalban. 1559

Vályog van eladó. — Postakert, Gyár utca 5. 1532

Eladó beköltözhető házak: Miklós, Arany János, Széchenyi, Fűvészkertr-utcán 5 szoba fürdőszobával. Jozsef kir. herceg-utca 4. szám. 1500

Eladó villa négy szobával, fürdőszobával, — Varga-utca, törvényszéki palota közelében két parkettes 4 szoba, fürdőszobás, nagytel. ház. Bethlen-utca elején és Bős-örményi-uton 3 szoba, nagy telekkel, Széchenyi-uton modern villa négy szobával, 2000 négyszögöl kerttel. Hock Ungvármegye t. főjegyzője, ingatlanforgalmi irodája. Szent-Anna négy. 61

MEGNYILT

Garai és Testvére
férfi és fiu ruha nagyáruháza
Piac-utca 11. Bika szálló épület
Kérjük kirakatainkat megtekinteni!
Olcsó szabott árak!

Feleségül vennék gyereketeket vagy onost — vagy gazdálkodó 40-55 éves nőt, vagy nyugdíjas özvegygyel lépniük közös háztartásba. — „Öszinte nyugdíjas” — cím a kiadóban. 1537

Ajánlat

Telefonok csengők, villamos főzők, vasalókat gyárt, javít, vesz elad, cserél. Villamos szerelési anyagok, izzó lampák a legolcsóbb napi áron szereshető be Földvári, Debrecen I. elektrotechnikai gyárban Debrecen, Széchenyi utca 55. Telefon 168. Tanuló felvétetik. 1545

Elcserelem egy szobából álló lakásomat egy szoba, konyháért, itt dísznótartás stb. Cím a kiadóban. 1539

Kerti lakás kiadó — sertésártás megegyezésre. Cím a kiadóhivatalban. 1529

Gyorsíró, helybeli nagy üzletben jó fizetés alkalmazást nyerhet. Csak gyakorlati vétéfik figyelembe. Cím a kiadóhivatalban. 1530

Külföldi utca butorozott szoba kiadó. 4. ajtó, Kossuth utca 50. szám. 1557

Káposzta, saját termesztésű, napi áron alul kapható, Vár-utca 10. baloldal. 1573

Jóforgalmu üzlethelyi seg kaidó vagy átadó. Cím a kiadóhivatalban. 1560

Butorozott szoba, — konyha, szép tiszta — azenal is kiadó urt egyeneknek, esetleg két urnak. Cím a kiadóban. 1558

Urinő idősebb öz. elmenne urhoz vagy családkhoz, főzni, varrni tud, fizetés mellékes. Csokonai utca 22? sz. Bozsány. 1556

Jó háziokszit kapható Péterfia u. 6. kereszt-épület. 1555

Forgalmas helyen fűszerüzlet berendezéssel olcsón átadó, Halmérés re jogosult. Cím a kiadóban. 1550

A nagyérdemű közön seg szíves tudomására hozom, hogy olajmalom állandóan üzemban van s a behozott olajmagvakat bárki kívánságára a legmáltányosabban kiütetem, vagy metelelően becserelem. Berta malom — Wesselényi tér 5. 1531

Egy szoba, konyhás lakásomat, — melyhez nagy veteményes kert és szőlő van, közvetlen a város alatt, mindenféle jószágtartással, elcserelem városi egy szoba, konyhás lakásért. Cím a kiadóban. 1482

Uri lakás legszebb negyedben, két szoba, előszoba, konyha, speiz melőlőh beköltözhető. Bővebbet Széchenyi-u. 57. fűszerüzlet. 1567

Menekült egyetemi hallgató közepi-kolai tanuló mellé instruktornal ajánkozik. Csapó-utca 63. délután 3-5-ig 1549

Csinosan butorozott különálló szobák kiadok urt emberek részére. Cím a kiadóban. 1535

Pénzt kölcsön adok, ötszázéert, egy és több milliót, rövidebb és hosszabb időre, nem magas kamatra is. — Pataky, Csapó-utca 19. keresztutca. 1512

Kereslet.

Tanulót és tanulótanút fizetéssel felveszek Spitzer-nyomda, József kir. herceg u. 50. 1532

Kézbesítő asszonyok felvétetnek. Cím a kiadóban. 104

Aranyat, ezüstöt, briliánt használt müfogak legmagasabb áron vásárol, óra és ékszer javításokat szakszerezőn eszközöl **Stassik és Blattner**, Csapó-utca 72. 104

Pesten vagy környékén lakó urt családhoz gyermek mellé, esetleg háziutendők elvégzésére job családból való fiatal asszony ezuton keres állást. Levelet „Tiszta, szorgalmas” je ligére a kiadóban. 1414

Egy jó megjelenésű kiszolgáló kisasszony felvétetik Balogh, cukrászda, Piac u. 9. 69

Tűzfű eladásához — nagy ismeretséggel rendelkező úgynököt keresek. Veres utca 22. sz. 1544

Sürgősen keresek — ügyvédi irodának is alkalmas butorozott szobát. Cím a kiadóban. 1543